

Nr 6

Konstitutionsutskottets memorial med uppgift å vilande förslag till ändrad lydelse av § 49 mom. 2 regeringsformen samt § 1 mom. 2, § 38 mom. 2, § 45, § 55 mom. 1 samt §§ 58 och 63 riksdagsordningen.

Sedan 1957 års riksdag, med bifall till därom av Kungl. Maj:t framställt förslag, till innevarande riksdag uppskjutit prövningen av ett vid 1954 års riksdag jämlikt 64 § riksdagsordningen såsom vilande antaget förslag till ändrad lydelse av 49 § 2 mom. regeringsformen samt 1 § 2 mom., 38 § 2 mom., 45 §, 55 § 1 mom. samt 58 och 63 §§ riksdagsordningen, får utskottet härmed till grundlagsenlig behandling för riksdagen anmäla följande, så lydande grundlagsändringsförslag:

Förslag

till

ändrad lydelse av § 49 mom. 2 regeringsformen samt § 1 mom. 2, § 38 mom. 2, § 45, § 55 mom. 1 samt §§ 58 och 63 riksdagsordningen

Regeringsformen

(Nuvarande lydelse)

(Det vilande grundlagsändringsförslaget)

§ 49.

2:o. Skulle med hänsyn till något ärendes särskilda vikt och beskaffenhet prövas nödigt, att före dess avgörande folkets mening inhämtas, må Konungen och riksdagen genom samfällt stiftad lag förordna, att allmän folkomröstning skall anställas. I lagen bestämmes, vilken eller vilka frågor skola genom omröstningen besvaras, så ock tid och sätt för densamma. Rätt att deltaga i omröstningen tillkommer en var, som är röstberättigad vid val till riksdagens Bihang till riksdagens protokoll 1960. 5 saml. 2 avd. Nr 6

2:o. I ärende av särskild vikt må förordnas, att folkets mening skall inhämtas genom allmän folkomröstning. Sådan omröstning skall anställas, därest minst femtio ledamöter av första kammaren och sjuttiosju ledamöter av andra kammaren förena sig i beslut därom. Folkomröstning må dock ej beslutas i frågor, som icke kunna prövas av riksdagen, eller i frågor, vilka beröra riksstatens reglerande eller överenskommelse med främmande makt eller på riks-

(Nuvarande lydelse)

andra kammare. Efter omröstningen behandlas ärendet i grundlagsenlig ordning.

(Det vilande grundlagsändringsförslaget)

dagen ankommande val. Ej heller må folkomröstning äga rum i det fall, att riksdagens båda kamrar med hänsyn till ärendets beskaffenhet finna dess avgörande icke kunna utan avsevärt men uppskjutas i avbidan på dylik omröstning.

Rätt att delta i allmän folkomröstning tillkommer envar, som är röstberättigad vid val till riksdagens andra kammare. Varje röstande äger lika röst. Efter omröstningen behandlas ärendet i grundlagsenlig ordning.

Om utsättande av tid för allmän folkomröstning samt om verkställande av sådan omröstning och vad därmed äger samband stadgas i lag, stiftad av Konungen och riksdagen gemensamt.

Riksdagsordningen

§ 1.

2. Skulle med hänsyn till något ärendes särskilda vikt och beskaffenhet prövas nödigt, att före dess avgörande folkets mening inhämtas, må Konungen och riksdagen genom samfällt stiftad lag förordna, att allmän folkomröstning skall anställas, efter vad i regeringsformens 49 § 2 mom. är stadgat.

2. Allmän folkomröstning i ärende av särskild vikt må, enligt vad där om i regeringsformens 49 § 2 mom. är stadgat, påkallas av minst femtio ledamöter av första kammaren och sjuttiosju ledamöter av andra kammaren.

§ 38.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar

(Nuvarande lydelse)

om statsrådets ansvarighet, om antalet statsdepartement och statsråd utan departement, om kommandomål, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

(Det vilande grundlagsändringsförslaget)

om statsrådets ansvarighet, om antalet statsdepartement och statsråd utan departement, om kommandomål, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning. *Utskottet skall tillika meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor om anordnande av allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.*

§ 45.

1. Alla utskott — — — — — utsedda, sammanträda.
2. Utskotten välja — — — — — levnadsåren äldst.
3. Utskotten böra — — — — — dem ankomma.

4. *Finner ständigt utskott eller i sådant utskotts ställe tillsatt särskilt utskott vid behandling av ärende, att allmän folkomröstning däri bör anställas, äger utskottet, oaktat yrkande därom ej framställts i proposition eller motion, föreslå att sådan omröstning skall äga rum.*

Förekommer i ärende fråga om allmän folkomröstning, bör utskott, utan att slutföra behandlingen av ärendet i övrigt, avgiva särskilt yttrande angående nämnda fråga, där omständigheterna icke annat föranleda.

§ 55.

1. Motion må — — — — — behov kom kammaren till handa.
Motion, som — — — — — då propositionen kom kammaren till handa.
Har behandlingen av proposition eller framställning från något riksdagens verk uppskjutits till höstsession, må motion, som föranledes av propositionen eller framställningen,
- Har behandlingen av proposition eller framställning från något riksdagens verk uppskjutits till höstsession, må motion, som föranledes av propositionen eller framställningen,

(Nuvarande lydelse)

(Det vilande grundlagsändrings-
förslaget)väckas sist dagen efter höstsessionens
början.väckas sist dagen efter höstsessio-
nens början; dock må ej i denna ord-
ning framställas yrkande om allmän
folkomröstning.

Vad i — — — — — delgives kammaren.

I frågor, — — — — — session pågår.

Motion bör — — — — — beskaffenhet sammanföras.

§ 58.

När proposition — — — — — utskottet uppehållas.

Är inom — — — — — ovillkorligen avgöras.

Kamrarna må — — — — — uppskov förfallet.

Uppskov må — — — — — stycke sägs.

Kamrarna må — — — — — extra session.

Av riksdagen — — — — — i § 64.

*Väckes fråga om allmän folkom-
röstning, må frågan icke uppskjutas
till annan session. Har sådan om-
röstning beslutats i ärende, som är
under riksdagens prövning, skall
ärendet vila i avbidan på omröstning-
ens verkställande.*

§ 63.

När fråga, varöver utskott sig ut-
låtitt, till avgörande förekommer, äger
kammaren att antingen genast, med
bifall till utlåtandet eller utan avse-
ende å vad utskottet föreslagit, fatta
sitt beslut, eller, om ämnet anses
fordra ytterligare utredning, målet
till utskottet återförvisa.

När fråga, varöver utskott sig ut-
låtitt, till avgörande förekommer, äger
kammaren att antingen genast, med
bifall till utlåtandet eller utan avse-
ende å vad utskottet föreslagit, fatta
sitt beslut, eller, om ämnet anses
fordra ytterligare utredning, målet
till utskottet återförvisa. *Avser utlä-
tandet fråga om anordnande av all-
män folkomröstning, skall sådan
återförvisning äga rum, om det begä-
res av minst så många ledamöter av
kammaren som i 1 § 2 mom. sägs.*

Stanna kamrarna — — — — — kamrarna inkomma.

Vad kamrarna — — — — — sessionen förfallit.

Hänvisning:

Kungl. Maj:ts proposition nr 193 till 1954 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 16 vid 1954 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 25 maj 1954.
Andra kammarens protokoll den 25 maj 1954.
Kungl. Maj:ts proposition nr 168 till 1957 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 7 vid 1957 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 15 maj 1957.
Andra kammarens protokoll den 15 maj 1957.

Stockholm den 10 mars 1960

På konstitutionsutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Damström, Ollén, Torsten Andersson, Sveningsson, fru Segerstedt-Wiberg, herrar Nils-Eric Gustafsson, Carl Albert Anderson, Aspling och Palm; samt

från andra kammaren: herrar Pettersson i Norregård, Spångberg, Magnusson i Tumhult, Gustafsson i Bogla, Braconier, Hammar, Hamrin, Henningsson i Hälsingborg, fru Thunvall och herr Hallén.